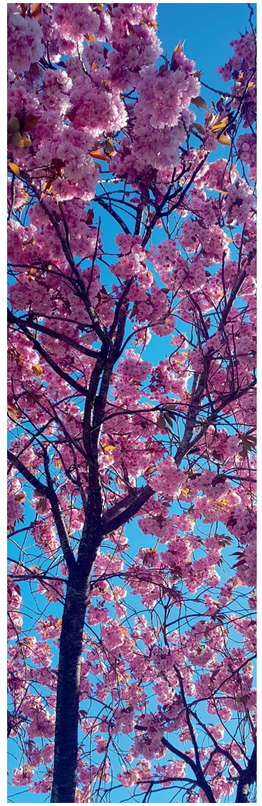
”Små føtter skaper framtidens spor”

Kvalitetsplan 2020 – 24

Moss kommune

Innholdsfortegnelse

Forord

1.0 "Små føtter skaper fremtidens spor"
1.1 Barnehagekvalitet
1.2 Kvalitetsstandarder og veiledere
1.3 Foreldresamarbeid er viktig for kvaliteten
1.4 Kvalitet i overganger
1.5 SIMM – sammen om inkluderende miljø i Moss
1.6 Nulltoleranse for mobbing
2.0 Nåtidsanalyse
3.0 Visjon
3.1 Relasjoner
3.2 Kvalitetsprinsipper for barnehagene
4.0 Mål
4.1 Fokusområder
4.2 Livsmestring
4.3 Inkluderende barnehagemiljø
4.4 Utvikling
5.0 Kompetanse gir kvalitet
6.0 Ressurser og referanser

Forord

Samfunnsmandatet til barnehagen er å gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings– og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med hjemmet.
«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»
(Barnehageloven § 1)

Kvalitetsplan for barnehagen er de kommunale barnehagene sitt overordnede styringsdokument for kvalitetsutvikling.

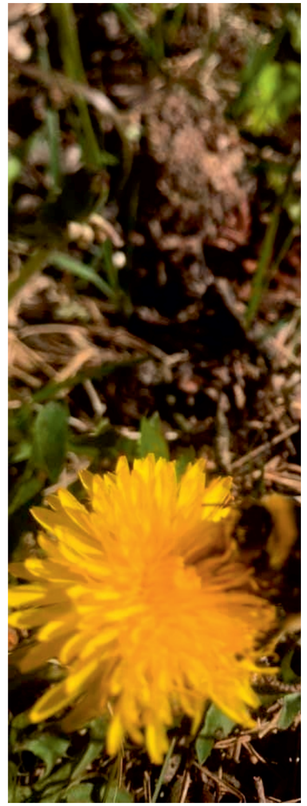
"Små føtter skaper fremtidens spor" er et kvalitetsdokument. Planen skal være visjonær, samtidig som den skal munne ut i konkrete tiltak. Den bidrar til å utvikle og ivareta kvaliteten for alle barn og foreldre, slik at det blir et enhetlig og likeverdig tilbud i Moss kommunes barnehager.

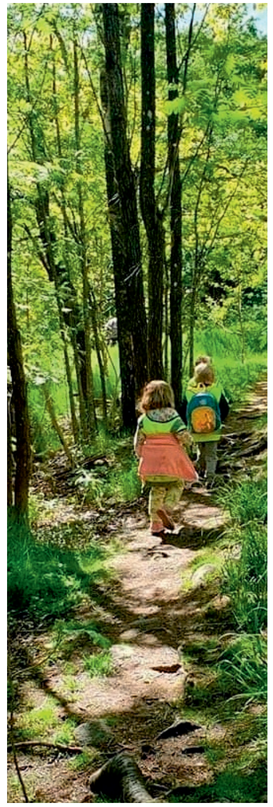
Planen er forankret i både nasjonale og lokale føringer.
Planen bygger på:

- FNS barnekonvensjon
- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehager
- Andre nasjonale og lokale føringer

Hensikten med kvalitetsplan for Moss kommune sine barnehager er å heve resultatkvaliteten innenfor fokusområdene livsmestring, inkluderende barnehagemiljø og utvikling. Kvalitetsplanen tar først og fremst for seg innholds– og prosesskvalitet. Disse skal samlet bidra til bedre resultatkvalitet.

Planen ble vedtatt i Hovedutvalget Oppvekst og utdanning 25.05.20.
Planen evalueres innen juni 2021 og punkter vedrørende tidlig innsats, tverrfaglighet og kosthold innarbeides i planen.

1.0 «Små føtter skaper fremtidens spor»

Du leser nå "Små føtter skaper fremtidens spor" som er første plan for kvalitetsutvikling i de kommunale barnehagene i Moss. Planens tittel gir et godt bilde på det som kjennetegner en god barnehage. Barnas identitet og uttrykk skal være synlige og sette spor i det pedagogiske miljøet i barnehagene. Det betyr at barna skal få utvikle seg i trygge barnehagemiljøer som skal gi en god barndom og et godt grunnlag inn i fremtiden.

Målet med kvalitetsplanen er at alle barn opplever et inkluderende, utviklende og kvalitativt godt barnehagetilbud. Dette skal sikres gjennom helhetlig og systematisk utvikling av kvalitet i barnehagene, profesjonell ledelse og forsknings – kunnskapsbasert praksis. Kvalitetsplanen skal sette retning, beskrive mål for det pedagogiske arbeidet og legge grunnlaget for utvikling og kompetanseheving.

Planens målgruppe er alle barn og ansatte i våre kommunale barnehager. Planen inneholder Moss kommune som barnehageeier sine lokale prioriteringer og er forpliktende for alle nivåer i organisasjonen. Ansvaret for sikring av kvalitet ligger hos barnehageeier, som til enhver tid skal sikre at barnehagene har de personalressursene som kreves for å kunne levere et tilbud av høy kvalitet i tråd med styringsdokumenter.

Kvalitetsplanen skal i tillegg gi informasjon til foreldre og politikere om barnehagenes kvalitetsarbeid.

De kommunale barnehagene i Moss er:

Nordre	Sentrum	Jeløy	Søndre
Grindvold barnehage	Røysåsen barnehage	Ramberg barnehage	Voldskogen barnehage
Luenbakken barnehage	Skarmyra barnehage	Reier barnehage	Gaupefaret barnehage
Skredderåsen barnehage	Ørejordet barnehage	Glassverket barnehage	Solliskogen barnehage

Det har vært bred deltakelse i arbeidet med kvalitetsplanen, også i skrivearbeidet. Arbeidsgruppen som har jobbet med kvalitetsplanen har vært sammensatt av enhetsleder for barnehage, virksomhetsledere barnehage, avdelingsleder i PVK og avdelingslederne i de kommunale barnehagene.

Stab Innovasjon i Moss kommune har vært med som prosessveiledere og arrangert workshop for avdelingsledere og virksomhetsledere barnehage og rådgivere i PVK.

Planen tar for seg kvalitet i barnehagen i kapittel 1, nåtidsanalyse av utfordringer i de kommunale barnehagene og folkehelse – og levekårsutfordringer, for så å definere mål for kvalitetsarbeidet i barnehagene i kapittel 3, 4 og 5.

1.1 Barnehagekvalitet

God kvalitet på barnehagen er helsefremmende og avgjørende for å kunne oppfylle barnehagens mandat til å utjevne sosiale forskjeller, jobbe etter tidlig innsatsprinsippene og kunne oppnå livslang læring. Høy kvalitet på tilbudet gjør nettopp barnehagens mandat mulig og gir barna et tilbud de har, og får et godt utbytte av.

God kvalitet i barnehagene handler om barns opplevelse av trivsel, mestring og utbytte av tiden i barnehagen. Det skal sikres gjennom kvalifisert og tilstrekkelig personale, lek, aktiviteter og tilrettelegging som er tilpasset barnas alder, bakgrunn og funksjonsnivå. I tillegg er gode bygninger og uteområder med å sikre god kvalitet.

"Små føtter skaper fremtidens spor" setter fokus på ulike kvalitetsaspekter i arbeidet med barn og viser til hva som er god praksis.

Kvalitetsplanen skal bidra til:

- Å utvikle et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet
- Kvalitetssikre plandokumentene ut til praksisfeltet.
- Systematisk kompetanseheving til personalet

Kvalitetsplanen er:

- Et styringsdokument for ansatte i de kommunale barnehagene i Moss kommune
- En orientering til eiere, myndigheter og foresatte
- Et grunnlag for kompetanseheving

Kvalitet i barnehagen er sammensatt og omfatter strukturkvalitet, innholdskvalitet, prosesskvalitet og resultatkvalitet. De forskjellige kvalitetsbegrepene sier noe om kvaliteten på de ulike delene av driften i barnehagen, og til sammen utgjør de det helhetlige prinsippet om barnehagekvalitet.

Strukturkvalitet peker på faktorer i barnehagen som representerer rammene for virksomheten. Faktorene er som oftest regulert av økonomi og politiske beslutninger og innebærer blant annet gruppestørrelse, personaltetthet, kompetanse, inne– og uteareal, tilgjengelig materiell og organisering. Strukturkvalitet handler om ytre forutsetninger og rammer.

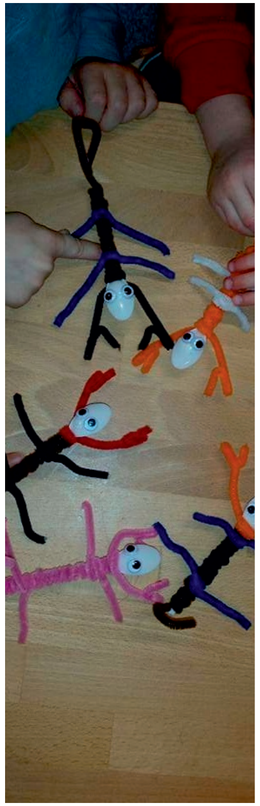
Prosesskvalitet handler om kvaliteten på det som skjer inne i en barnehage, slik som relasjoner mellom ansatte og barn, barnas samspill og interaksjoner seg imellom, pedagogiske planer og aktiviteter, opplevelser og erfaringer i barnehagen.

Ut fra ordet prosesskvalitet kan en forstå at denne formen for kvalitet handler om prosesser i barnehagen. Det vil si ansattes interaksjoner med barna, barnas interaksjoner med hverandre, ansattes relasjoner med hverandre og gjennomføring av aktiviteter og rutiner.

Innholdskvalitet betegner barnehagens «indre kvalitet» og i hvilken grad det leves opp til Barnehagelovens §1 Formål og § 2 Barnehagens innhold, samt kravene i rammeplanen.

Resultatkvalitet handler om barnets opplevelse og det faglig og sosialt utbytte av å gå i barnehagen for det enkelte barn. God resultatkvalitet er avhengig av alle sidene ved kvalitetsbegrepet, både struktur–, innholds– og prosesskvalitet.

Oppdatert kunnskap er en forutsetning for å utvikle barnehager med god kvalitet.

1.2 Kvalitetsstandarder og veiledere

For å bidra til at barnehagebarn i Moss kommune får et godt og likeverdig tilbud vil vi utarbeide felles kvalitetsstandarder, veiledere og verktøy på disse områdene:

- Årsplan
- Tilvenning
- Foreldresamarbeid
- Kartlegging og observasjon
- Barn med behov for ekstra støtte
- Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole
- Pedagogisk bruk av digitale verktøy

1.3 Foreldresamarbeid er viktig for kvaliteten

Et godt samarbeid med foreldrene er viktig for kvaliteten i barnehagen

I Rammeplan for barnehagen står det: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven §1.»

Sitatet fremhever det sentrale samarbeidet mellom hjem og barnehage, der man i fellesskap skal bidra til barnets trivsel og utvikling og der det beste for barnet alltid er en målsetting.

Det er barnehagen som har ansvar for å legge til rette for foreldresamarbeidet gjennom å ivareta foreldrene sin rett til medvirkning, og å danne grunnlag for god dialog. I den sammenheng er det viktig at barnehagen anerkjenner alle foreldre som en viktig ressurs, og møter foreldrene på en slik måte at de opplever seg sett, hørt og inkludert.

Samarbeidet mellom hjem og barnehage er av stor betydning for barnets opplevelse av barnehagetilbudet.

1.4 Kvalitet i overganger

løpet av barnehageårene erfarer barn mange overganger.

- Start i barnehagen
- Fra småbarn – til storbarnsavdeling
- Fra barnehage til skole/sfo
- Overganger innad i løpet av barnehagehverdagen

En overgang definerer vi som alle situasjoner der barn skal gå fra en aktivitet til en annen. I løpet av en barnehagedag er det mange slike overganger. Det er de voksnes ansvar å tilrettelegge, forberede og planlegge slik at overgangene oppleves trygge for alle barn.

I Moss kommune skal det være god kvalitet og sammenheng i overgangene. Overganger skal være preget av kontinuitet og oppleves som trygge. Det forutsetter god ledelse, god planlegging, god informasjonsoverføring og et godt tverrfaglig samarbeid, samtidig som at barn og foreldre skal medvirke i overgangene

1.5 SIMM – sammen om inkluderende miljø i Moss

Barnehageåret 2019–2020 startet Moss kommunes barnehager og skoler et utviklingsarbeid i samarbeid med Senter for praksisrettet utdanning (SEPU) ved Høgskolen i Innlandet.

Hovedmålet med satsingen er «økt sosialt og faglig læringsutbytte for alle barn». Alle ansatte deltar i utviklingsarbeid for å styrke barnehagene som inkluderende arena.

SEPU bidrar med kompetanseheving for alle ansatte, kartlegging av praksis, og utarbeidelse av tiltak.

1.6 Nulltoleranse for mobbing

Barnehageloven stiller klare forventninger til barnehagens forpliktelser til å skape et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø for barn. Barnehagen skal være en helsefremmende og forebyggende arena, skal jobbe systematisk, handle raskt og ta de grep som er nødvendige for å forhindre og stoppe mobbing og mobbelignende atferd.

Det er nulltolleranse for mobbing og krenkelser i våre barnehager.

2.0 Nåtidsanalyse

Nåtidsanalysen på overordnet nivå for de kommunale barnehagene tar utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget for folkehelse – og levekårsutfordringer i Moss; «Mangfoldige Moss – slik har vi det.» I tillegg har vi i kartleggingsundersøkelsen i SIMM sett på hvilke felles utfordringer de kommunale barnehagene har.

Kartleggingsundersøkelsen ble gjennomført høsten 2019 og barn, foreldre, ansatte og ledelse var respondenter. Totalt for de kommunale barnehagene var det 79 % deltakelse i kartleggingsundersøkelsen.

Folkehelse – og levekårsutfordringene ses i dokumentet "Mangfoldige Moss – slik har vi det" i lys av FNs bærekraftsmål. Folkehelse har en tverrsektoriell tilnærming hvor alle de 17 bærekraftsmålene er relevante, men det er særlig innen bærekraftsmålene: 3 "God helse", 4 "God Utdanning" og 10 "Mindre ulikhet" vi finner utfordringer i Moss.

Alle sektorer og kommunale virksomheter har et ansvar for folkehelse og må bidra med tiltak og ressurser. Kommuneplanen angir retning og beskriver hvordan Moss skal utvikle seg fram mot 2030.

Tidlig innsats, gode allmenne barnehagetilbud som når alle, medvirkning og sømløse overganger er viktige bærende prinsipper for god folkehelse.

God kvalitet i barnehagene kan bidra til å forebygge vansker i barns utvikling og kan også ha en kompenserende funksjon for barn som vokser opp i risikofamilier.
Risikofamilier betegnes som: Barn som vokser opp i lavinntektsfamilier, med foreldre med lav utdanning eller foreldre som har dårlig foreldrefungering på grunn av økonomiske vansker, rus eller psykiske problemer, får ofte begrenset støtte og stimulering til utvikling og læring.

Et kvalitativt godt barnehagetilbud har betydning både for det enkelte barn og den enkelte familie og er også viktig i et samfunnsperspektiv. I Norge går så godt som alle barn – 97 % – i barnehagen før de begynner på skolen. Tiltak som kan fremme barns utvikling er av stor betydning. Dette arbeidet starter allerede i barnehagen og setter spor i barns utvikling videre.

Videre ser vi på utfordringene innenfor bærekraftsmålene 3, 4 og 10 som det i stor grad er relevant å jobbe forebyggende med i barnehagene.

Mål 3: God helse. God helse handler om å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle uansett alder. Psykiske lidelser og vansker er en av de største folkehelseutfordringene i Moss, særlig er det en økning blant jenter i alderen 15–29. Moss har større andel frafall i videregående skole, økning på uføretrygd i alderen 18–44 og høyere andel arbeidsledige blant yngre enn landsgjennomsnittet. Dette bildet forsterker bildet av sosial ulikhet innad i Moss.

Mål 4: God utdanning. God utdanning handler om å sikre barnehager med inkluderende miljøer som fremmer mulighet for livslang læring for alle, og er et viktig mål for god folkehelse.

Gode læringsmiljøer i barnehager er viktige grunnverdier for et bærekraftig samfunn. For barnehage handler dette om betingelser som ligger til grunn for læring, derfor er tiltak knyttet til inkluderende læringsmiljø, livsmestring og utvikling (lek og læring) viktige kvalitetsfaktorer.

Videre vet vi at gode barnehager med inkluderende læringsmiljøer legger grunnlaget for læring, samhandling, sosial kompetanse og mestring.

Mål 10: Mindre ulikhet. Moss har store utdannings – og inntektsforskjeller. Det er store forskjeller i levealder knyttet til utdanningsnivå. Andel barn under 18 år som bor i husholdning med lavinntekt, er signifikant høyere i Moss enn landsgjennomsnittet.

De kommunale barnehagene i Moss har en høy andel familier som benytter seg av ordningene med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid.

Færre ungdom i Moss deltar i organiserte fritidsaktiviteter og har mer skjermtid enn landsgjennomsnittet. Det er derfor viktig at barnehagene har høyt fokus på felles opplevelser; kultur og aktiviteter i sitt pedagogiske arbeid for å fremme deltakelse, inkludering og mestring.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og skal fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.

Fra kartleggingsundersøkelsen i SIMM – slik har vi det:
Barn beskriver at de trives i barnehagen, og de fleste har noen å leke med. Allikevel svarer en tredjedel av barna at de opplever erting i barnehagen. Det må jobbes mer systematisk med barns leke – og læringsmiljø knyttet opp til fagområdene i Rammeplanen, for å få et mer likeverdig barnehagetilbud.

Resultatene i kartelggingsundersøkelsen viser en forskjell på gutters og jenters kompetanse.

Rammeplanen sier at vi skal bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Vi skal gi alle barn like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntret til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.
Likestilling i barnehagen skal ikke handle om at alle skal være like, men at alle skal ha like muligheter. Like muligheter til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Like muligheter til læring gjennom lek som første ledd i barnets utdanning. Det er vår jobb i barnehagen å sikre at gutter og jenter får like muligheter til pedagogisk utbytte i barnehagen, uavhengig av kjønn.

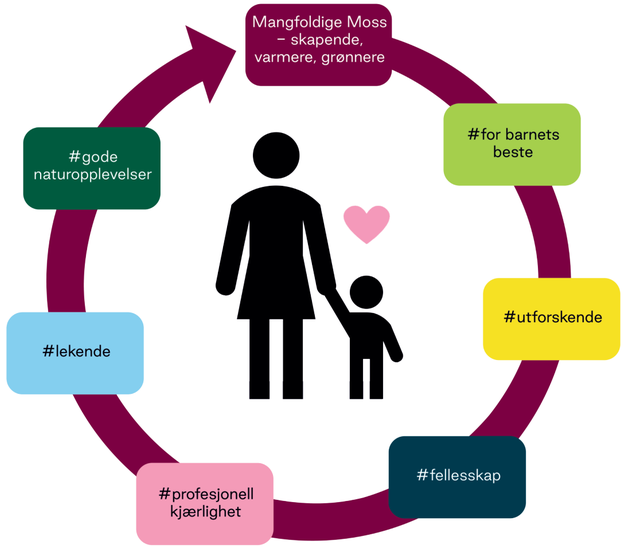

3.0 Visjon

Moss kommunes visjon er:
#mangfoldige Moss – skapende, varmere og grønnere.
Med utgangspunkt i Moss kommunes visjon, er det utviklet felles kvalitetsprinsipper for de kommunale barnehagene. Prinsippene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandling med barn og foresatte.
Kvalitetsprinsippene skal styre det daglige arbeidet og føre til kvalitet i hver aktivitet i barnehagenes dagsrytme.
Som en grunnmur for etterlevelse av disse prinsippene ligger relasjoner.
Videre i planen vil de ulike delene av modellen under bli utdypet.

I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

• Livsmestring • Inkluderende miljø • Utvikling

Relasjoner

3.1 Relasjoner

Konkrete samspillserfaringer mellom barnet og den voksne i ulike situasjoner i hverdagen ligger til grunn for barn – voksen – relasjoner.

Et positivt samspill der barnets ulike behov blir forstått og møtt, fremmer over tid de gode relasjonene. Kvaliteten på relasjoner til nære voksne og andre barn er av stor betydning for barns utviklingsprosess.

I løpet av de to første leveårene er det viktig å knytte seg psykologisk til foreldrene sine. Fordi de fleste barn begynner i barnehagen i denne perioden, er det viktig også med god tilknytning til barnehagepersonalet.

Trygg tilknytning innebærer at det er en balanse mellom at den voksne gir barnet nærhet, omsorg og trøst i situasjoner hvor barnet trenger det, og at barnets behov for selvstendighet, utforskning og mestring blir imøtekommet i andre situasjoner.

Barn trenger positive relasjoner til foreldrene og personalet i barnehagen for å kunne utvikle seg optimalt språklig, sosialt, emosjonelt og kognitivt. Mestring på disse områdene er presisert i rammeplanen som viktige faktorer for å kunne oppleve livsmestring i barnehagen.

Det er disse ferdighetene som er inngangen til å delta i fellesskapet, til å trives med seg selv og andre, til å takle medgang og motgang, til å knytte vennskap osv.

Forskningsfeltet fremhever at gode relasjoner mellom foreldre–barn og barnehageansatt–barn er grunnsteinen i barnas utvikling av en god psykisk helse, fordi psykiskhelse henger sammen med trivsel, trygghet og god utvikling.

☺

3.2 Kvalitetsprinsipper for barnehagene

#for barnets beste: Hver barnehage i Moss kommune ønsker å være en lærende organisasjon i utvikling. Vi er nysgjerrige på ny barnehagefaglig forskning og vi har gode reflekterende møter i personalgruppene, alltid med barnets beste i fokus.

Vi er opptatt av at barnet skal mestre livet, både nå og i fremtiden. Gjennom å ha fokus på trygge og gode relasjoner mellom barn og voksne, ønsker vi å sikre at hvert enkelt barn blir sett og hørt. Alle barn har sine personlige forutsetninger, individuelle egenskaper og behov.
Hvert barn er unikt! Med dette som grunntanke, hjelper vi barn til å bygge en god selvfølelse og tro på seg selv i møte med andre. Barna medvirker i planlegging, gjennomføring og vurdering av aktiviteter.

#fellesskap: Et inkluderende fellesskap handler om at alle barn skal oppleve at de hører til og at de er en viktig del av barnehagen. Vårt mål er at alle barn og voksne i barnehagen, har en følelse av at man er verdt noe, og at man kan. Hvert barn skal oppleve gode vennskap og bli inkludert i barnegruppa, og det er et mål at ingen barn skal oppleve mobbing i barnehagen.

Når barna blir sett og anerkjent for den de er, vokser følelsen av å være verdifull. En god selvfølelse er et godt utgangspunkt for å kunne ha respekt og empati for andre.

Barna skal lære nestekjærlighet og hvordan man skal være mot andre, slik at alle har det bra! Det krever engasjerte og kjærlige voksne som ikke skal rydde konflikter og motgang unna, men som skal støtte barna i å finne ut av det med hverandre på en konstruktiv og god måte.

#gode naturopplevelser: Naturen byr på varierte og mangfoldige opplevelser, og er en viktig mestringsarena for barn og voksne i Moss. Alle barnehagene har nærhet til skog eller strand, og bruker nærmiljøet til turer ukentlig.

Vi har fokus på bærekraftig utvikling og ønsker å lære barna respekt for naturen ved å bli godt kjent med den og bruke den på en hensynsfull måte. Vi vil at barn skal ha glede av å være ute!

De skal få erfaringer med å bruke kroppen til å klatre, krype og hoppe over stokker og steiner, kjenne lukten av våt skog når det regner, eller salt sjø når vinden blåser. Dette bidrar barnehagene til ved å bruke nærmiljøet sitt aktivt.

☺

#utforskende: I barnehagen er veien viktigere enn målet. Vi må vite hvilken sti vi går på og i hvilken retning vi går, men veien trenger ikke å være rett og den kan tilpasses underveis. Det betyr at vi skal ha gode arbeidsmetoder og ha tydelige mål for vårt arbeid, samtidig som vi skal følge barns initiativ.

Barn er nysgjerrige, og vi skal dyrke og støtte deres undring i hverdagen. For å sikre at vi ivaretar barns utforsketrang, skal vi legge til rette for gode opplevelser der barna kan ta i bruk alle sansene.

Vi skal også sørge for at barn føler at de mestrer, samtidig som de har noe å strekke seg etter. For da vet vi at de trives og lærer best.

#profesjonell kjærlighet: Profesjonell kjærlighet er å bruke både hjertet og hodet sammen med barna. Sagt på en annen måte; objektiv faglighet og varm omsorg går hånd i hånd i hverdagen.

Personalet skal se hele barnet og deres behov, samtidig som barna skal oppleve nærhet, trygghet og tillit. Hvert barn i barnehagen skal oppleve at de voksne er glade i dem akkurat som de er, samtidig skal vi sørge for at alle får oppleve mestring og utvikling.

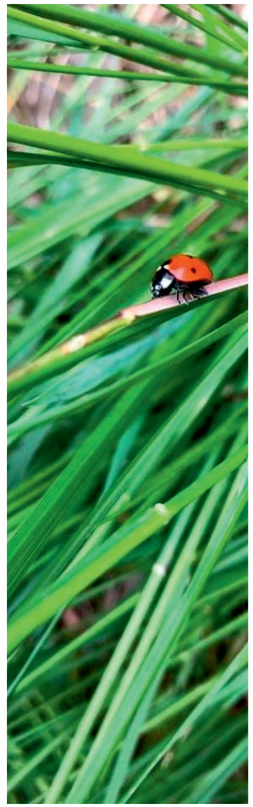
Profesjonell kjærlighet er grunnleggende for gode barn-voksen-relasjoner, og er helt avgjørende for barnehagens kvalitet. Dette innebærer også at personalet er åpne, selvbevisste og reflekterte med hensyn til sine relasjoner til barna, og at hver enkelt voksen tilpasser sin måte å jobbe på, om det er til barnets beste.

#lekende: Gjennom lekens magiske verden, får barna utfolde seg kreativt, de utforsker språket, de øver på sosiale spilleregler, de bruker fantasien, de lærer seg å ta hensyn til andre og skaper vennskap.

Personalet vet at noe av det viktigste vi gjør i hverdagen, er å legge til rette for god lek. Det betyr voksne som er lekende og til stede både fysisk og psykisk, voksne som ser hva som trengs for å utvikle leken, voksne som byr på seg selv, voksne som ser når de skal veilede og hjelpe leken videre og når de skal la leken utfolde seg i barnas regi.

Vi anerkjenner lekens egenverdi, og ser barns behov for lek som en viktig del av barnehagehverdagen.
☺

4.0 Mål

Hovedmål:

Moss kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene, gjennom målsettingen:

"I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling."

Hovedmålet er igjen delt inn i tre overordnede fokusområder; livsmestring, inkluderende miljø og utvikling med tiltak til hvert fokusområde.

4.1 Fokusområder 2020–2024

For å sikre god kvalitet i barnehagen er personalet den viktigste ressursen. Kompetanseheving skal skje ut ifra årlige fokusområder beskrevet i kvalitetsplanen og blir konkretisert i en felles plan for barnehagene.
Fokusområdene skal bidra til å:
* Gi retning for årlige planer som årsplan og kompetanseplaner. Evaluere gjeldende planer og rutiner for å videreutvikle praksis og være en lærende barnehage.

Hvert fokusområde har et delmål som blir målet barnehagene skal forankre i sin årsplan. Tiltak knyttet til delmålet er utarbeidet med utgangspunkt i nåtidsanalysen.

Analysen av SIMM kartleggingen i hver enkelt barnehage er førende for hvilket fokusområde barnehagen skal utvikle.

4.2 Livsmestring

Et barn som går i en barnehage med høy kvalitet antas å få et bedre utgangspunkt, enn et barn som går i en barnehage med lav kvalitet. Den gode barnehagen bidrar til å støtte barnas emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling.

Barnehagen har en viktig oppgave foran seg; legge grunnlaget for at barn i tidlig alder lærer seg å mestre motgang og medgang, mestre å være en del av et fellesskap og tilegne seg de sosiale ferdigheter som er nødvendig for å oppleve flyt, glede og mestring senere i livet.

For å få dette til trenger barnehagebarn støtte av voksne. De trenger ansatte som er til stede fysisk og psykisk, som legger til rette for trivsel, hjelper til med konfliktløsning, hjelper barna til å se ting fra andre perspektiver enn sitt eget, sikrer at barna opplever mestring og utvikler vennskap. Mestring handler i stor grad om opplevelsen av å være kompetent og følelsen av å kunne håndtere omgivelsene, herunder små og store hendelser i eget liv.

En viktig faktor for å fremme barns livsmestring er kvaliteten på en god tilvenning med trygghet og fokus på tilknytning og rammer for en forutsigbar hverdag.

Fremheving av arbeid med å bygge relasjoner mellom barn og voksne, arbeid med følelser, barns medvirkning og støtte til læring og mestring er viktig for å fremme barns livsmestring.

Gjennom bevisst arbeid med disse punktene vil det kunne bidra til at barn utvikler en god psykisk helse og en opplevelse av livsmestring. Sårbare barn har et særlig behov for høy kvalitet i barnehagen, for å kompensere for vanskelige hjemmeforhold.

Mål :
Barna opplever mestring og en følelse av egenverd, og kan håndtere medgang og motgang

Tiltak:
- Barnehagen skal legge til rette for trygg tilknytning og sikre gode overganger / eller ha gode rutiner for overganger
- Barna skal utvikle et godt selvbilde og støttes til å mestre medgang og motgang.
- Barnehagen skal legge til rette for fysisk aktivitet som gir positive opplevelser og erfaringer for alle barn.

4.3 Inkluderende barnehagemiljø

Inkludering er et overordnet mål i samfunnet, og intensjonen er å gi alle like muligheter til samfunnsdeltakelse. At inkluderingsbegrepet er lagt til grunn i barnehagen innebærer at alle barn og unge skal ha en naturlig plass i fellesskapet, og at barnehagen må tilrettelegges på en slik måte at den fungerer godt for alle.

I barnehagen er inkludering et grunnlag som gir barn mulighet til å opprettholde sin forskjellighet. I rammeplanen omtales inkludering på denne måten: «Barnehagens innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger.»

Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av felleskapet. Barnehagen skal ha et trygt læringsmiljø der barna tilegner seg og prøver ut sosiale ferdigheter. Personalet skal gjøre en forskjell ved å støtte barn i å etablere gode relasjoner og vennskap.

Et inkluderende barnehagemiljø er grunnleggende for det pedagogiske arbeidet, rettet mot enkeltbarn og barnegrupper. Et inkluderende barnehagemiljø er avgjørende for barnets trivsel og utvikling. Vi har som mål å utvikle en enhetlig og systematisk praksis for å oppnå et inkluderende barnehagemiljø for alle barn.

Barnehagen har en viktig plass i likestillingsarbeidet. Det er viktig at barnehagens voksne er bevisst den de har i barnas sosialisering til et likestilt kjønnsrollemønster, og at de systematisk vurderer egen praksis og barnehagens kultur og virksomhet i dette lys. Mer fokus på at barn er gutter og jenter kan medføre at barns oppvekstforhold reelt sett blir mer like. Likestilling må settes på dagsorden i barnehagen og må ligge til grunn for all virksomhet i barnehagens daglige liv.

En flerkulturell barnehage kjennetegnes av et personale som ser på det kulturelle og språklige mangfoldet som en ressurs. Barnehagene skal være rustet til å ta imot flerspråklige barn på en trygg og god måte. Gjennom undring over likskap og forskjeller skal barnehagen fremme barns positive nysgjerrighet. Et viktig fokus vil være hva vi har felles og hva vi kan lære av hverandre.

Mål:
Barna opplever å høre til og er en del av fellesskapet i barnehagen

Tiltak:
- Barna deles i smågrupper hver dag
- Barnehagen har et inkluderende miljø der alle barn får like muligheter til å bli sett og hørt, og til å delta i alle aktiviteter.
- Barnehagen sikrer at gutter og jenter får like muligheter til pedagogisk utbytte i barnehagen
- Barnehagen verdsetter mangfold og bygger et fellesskap med rom for ulikhet.

4.4 Utvikling

Alle barn skal få mulighet til å leke, utforske, lære og mestre i et inkluderende fellesskap preget av humor og glede. Gode relasjoner til barn og voksne er en forutsetning for at barnet skal få lyst til å lære, få tro på seg selv og bli nysgjerrige. Barna skal få mulighet til å delta i læringsfellesskap, der de bidrar i egen og andres læring. Samarbeid mellom barn oppmuntrer til kreativ tenkning og skaper nye ideer og læring i form av oppdagelser.

De daglige møtene mellom barn og mellom barn og voksne skal fremme barnas læringsprosesser, som er både kognitive, estetiske, kroppslige, sosiale, emosjonelle og kommunikative. Barn lærer med hele seg; kroppslig, gjennom sanser og i det sosiale fellesskapet.

Leken skal være en arena for barnas danning, utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Personalet må legge til rette for felles erfaringer og varierte opplevelser som grunnlag for felles leketemaer.

Gjennom lek skal barna få erfaringer som gir kompetanse i grunnleggende sosiale ferdigheter, så som samarbeid, selvkontroll, ansvar og empati for andre. Kommunikasjon er en forutsetning for utvikling av vennskap og deltakelse i lek. Språket som kommunikasjonsmiddel er et redskap for tenkning og uttrykk for egne tanker, følelser og meninger.

Et godt læringsmiljø er et rikt språkmiljø som er tilpasset lekens og læringens tema. Alle barn skal ha tilgang på allsidig, variert og fleksibelt materiell både ute og inne. Barn skal både oppleve å mestre og ha noe å strekke seg etter – progresjon.

Mål:
Barna utvikler tro på egne muligheter for læring, både selvstendig, og i et lekende fellesskap

Tiltak:
* Barn skal ha tilrettelagte læringsmiljøer og aktiviteter som gir de lyst til å utforske, eksperimentere, leke og lære.
* Barnehagen legger til rette for felles opplevelser som gir barn mulighet for vennskap og sosial og språklig samhandling.
* Barnehagens planer synliggjør hvordan de jobber med et godt språkmiljø, og språkutvikling, der progresjon og gjennomføring er konkretisert.

5.0 Kompetanse gir kvalitet

"Små føtter skaper fremtidens spor" er et kvalitetsdokument. Planen angir retning og er et styringsdokument for alle som jobber i Moss kommunes barnehager. For at planen skal føre til økt kvalitet i barnehagenes praksis, er vi avhengige av gode prosesser i hver enkelt barnehage der alle ansatte deltar. Det er avdelingsleder som er ansvarlig for at kvalitetsplanen implementeres i egen barnehage.

Vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Det pedagogiske arbeidet skal vurderes jevnlig. Vurdering er viktig for å kunne fornye virksomheten og barnehagen som organisasjon. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Barnehagen som organisasjon bærer på taus kunnskap som det er viktig at hele personalet setter ord på og reflekterer over for videre kvalitets – og organisasjonsutvikling.

En god barndom er viktig i seg selv og for resten av livet, og et godt barnehagetilbud for alle barn krever kompetente ledere og faglig reflektert personale. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg på– og dele ny kunnskap og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.

Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

For å ivareta dette, bruker kommunens barnehager ulike metoder som TRAS, Alle med, kartlegging av relasjoner, barnesamtaler og møter med barna. Det gjennomføres også foreldresamtaler jevnlig, brukerundersøkelse annethvert år og kartleggingsundersøkelse i SIMM som grunnlag for videre utvikling av barnehagetilbudet.

Et faglig reflektert personale vil kunne se, anerkjenne og følge opp barna i deres utvikling. Personalets kompetanse er den viktigste enkeltfaktoren for at barn skal kunne trives og utvikle seg i barnehagen.

Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse. Barnehagene vil gjennom tilbud fra Moss kommune og andre faginstanser arbeide for en jevn kompetanseheving for alle ansatte med spesielt fokus på områdene i kvalitetsplanen «Små føtter skaper framtidens spor».

6.0 Ressurser og referanser

FNs barnekonvensjon: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/bro/2004/0004/ddd/pdfv/178931-fns_barnekonvensjon.pdf

Barnehageloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64

Rammeplan for barnehagen: https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/

St.melding nr. 6, 2019–20: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/

Kompetanse for fremtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018–2022 (Kunnskapsdepartementet): https://www.regjeringen.no/contentassets/437c8d37eb3d48719efcb9d22b99408c/kompetansestrategi-for-barnehage-2018---2022.pdf

Kommuneplan: https://www.moss.kommune.no/skapende/pa-temaside-skapende-kan-du-lese-om/kommuneliv/kommunens-planer/overordnede-planer/

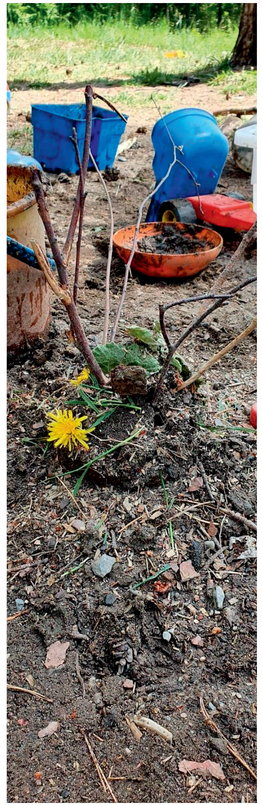
Mangfoldige Moss – slik har vi det; kunnskapsgrunnlag om folkehelse – og levekårsutfordringer i Moss

Dette vet vi om barnehagen – serien

Medvirkning fra barnehagene og Stab Innovasjon

Ideer og inspirasjon fra kvalitetsplaner i Stavanger, Kristiansand, Bærum, Bergen, Nittedal, Sola og Hå kommuner

Bildene i planen er tatt av ansatte i Luenbakken, Glassverket og Gaupefaret barnehager.

Moss kommune
Postboks 175
1501 Moss
Tlf. 69 24 80 00
post@moss.kommune.no